Heger odmieta pokryť obciam krízové výpadky príjmov len tak. Musia splniť podmienku URL

WEB , Zdroj: finweb.hnonline.sk, Strana: , Servis: Domáca ekonomika, Dátum: 12.08.2020 00:00:00, Autor: Barbara Zmušková

Samosprávy odmietajú spájanie, aj keď im ide o krízový rozpočet. V hre je tak aspoň zlučovanie úradov.
Ak by ste sa nedívali po tabuliach pri ceste, ani by ste si nevšimli, že prechádzate z jednej obce do druhej. Dunajská Lužná a Rovinka sú oddelené iba na papieri, „medzeru“ medzi nimi zmazala rozširujúca sa výstavba.
Aj keď opticky ide o jeden priestor, každý má svojho starostu, poslancov aj rozpočet. Nehovoriac o maličkých obciach, ktorých vlastná réžia stojí viac ako polovicu všetkých nákladov. A tak to aj zostane.

Samosprávy to meniť nechcú, a to ani v rámci reformy, ktorá im má zachrániť krky. Minister financií Eduard Heger totiž odmieta pokryť krízové výpadky ich príjmov len tak. Pôvodne avizované pôžičky premení na granty, len ak budú súhlasiť s reformou.
Tá by podľa informácií HN v rovine spájania napokon nemala byť prísna: má mať podobu aspoň administratívnej fúzie.

Výpadok je existenčný
„Pán minister nás informoval, že súčasťou modernizácie nebude zlučovanie malých obcí,“ hovorí šéf kancelárie Michal Kaliňák, hovorca **Združenia miest a obcí**. Alternatívou, ktorá na stole je, je zabezpečiť aspoň spájanie úradov. Obce by si tak mohli ponechať názvy aj starostov, ale zamestnancov by mali spoločných. „Administratívne spájanie by sme privítali, pretože by to znamenalo lepšie využívanie verejných finančných prostriedkov,“ odkázal rezort financií.
Faktom je, že až 92 percent všetkých našich obcí má menej ako tritisíc obyvateľov a máme tretí najvyšší počet starostov v Európskej únii na počet obyvateľov. Analytici ministerstva financií už pred rokmi vyrátali, že ak by sa spájaniu nebránili, ročne by mohli ušetriť až 316 miliónov eur na výdavkoch. Takáto suma by im prišla vhod práve v tomto roku, keď im hrozí, že pre výpadky do rozpočtu dostanú až o 121 miliónov menej, než čakali. Financované sú totiž podielovo z daní z príjmu, a tie sa v časoch škrtov na platoch a zvýšenej nezamestnanosti iba okresávajú.
„Výpadok nás ohrozuje existenčne,“ hovorí Miroslav Solomon, starosta obce Brezovec. „Ale pôžičky musel vymyslieť iba človek, ktorý nemá poňatia o živorení malých obcí.“ Aj táto dedinka môže získať grant, ak sa zapojí do reformy.

Mačka vo vreci
Čo presne však bude obsahovať, dnes naisto nevie nikto. „Je to podivná formulácia, že by sme mali podporiť reformu, o ktorej nič nevieme. Je to mačka vo vreci,“ odkázala kancelária **Únie miest** a obcí. **Samosprávy** sa však zhodnú, že kameňom úrazu by boli pre nich nútené fúzie. „Je pre nás neprijateľné násilným spôsobom spájať obce. Je to v priamom rozpore s princípmi zastupiteľskej demokracie,“ tvrdí **Únia miest**. Heger im napokon odkázal, že tohto sa báť nemusia.
Podľa Tomáša Černěnka z Ekonomickej univerzity v Bratislave je diskutovaným riešením prerozdelenie úloh. „Malé obce ako také by neprestali existovať, len by vykonávali menšie množstvo kompetencií,“ hovorí. Aj tie najmenšie dedinky by si tak mohli ponechať meno a politikov, no napríklad pre stavebné povolenie by si ich obyvatelia chodili do väčšieho mesta.
Programové vyhlásenie vlády okrem toho hovorí aj o vyriešení samotného zdroja dnešných problémov, ktorým je financovanie z daní z príjmov fyzických osôb. Receptom má byť diverzifikácia. **Samosprávy** by mohli dostávať peniaze ako podiel zo všetkých daní, čo by malo priniesť väčšiu stabilitu.
Popri tom **ZMOS** pripravuje vlastnú analýzu kompetencií, v ktorej im zatiaľ vychádza, že štát im ani zďaleka neplatí dosť na to, čo všetko by mali ľuďom zabezpečovať. **Únia miest** zase premýšľa opačným smerom, keď požaduje čoraz viac kompetencií presúvať zo štátu na kraje a z krajov na obce.